

Upplevd aggression vid kopplade hundmöten och faktorer som bidrar till det.

Perceived aggression during leashed dog meetings and factors that contribute to it.

Julia Wallin

Självständigt arbete i biologi 15 hp

Etologi och djurskydd-kandidatprogram

Uppsala 2019

Upplagd aggression vid kopplade hundmöten och faktorer som bidrar till det.

Perceived aggression during leashed dog meetings and factors that contribute to it.

Julia Wallin

Handledare: Hanna Sassner, Sveriges lantbruksuniversitet,
Institutionen för biosystem och teknologi
Examinator: Katja Lundqvist, Sveriges lantbruksuniversitet,
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i biologi
Kursansvarig inst.: Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Kurskod: EX0867
Program/utbildning: Etologi och djurskydd-kandidatprogram

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2019
Omslagsbild: Julia Wallin
Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Hundar, aggression, koppel, hundägare, interaktion, kommunikation.

Keywords: Dog, aggression, leash, owner, interaction, communication.

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Innehållsförteckning

Abstract	7
1 Inledning	8
1.1 <i>Faktorer som kan påverka hundmöten till att bli aggressiva</i>	8
1.2 <i>Kommunikation och aggression</i>	9
1.2.1 <i>Rädslo- och ångestbeteenden</i>	10
1.2.2 <i>Exalterande beteenden</i>	10
1.3 <i>Tolkningar av olika beteenden</i>	10
2 Syfte	11
2.1 <i>Frågeställningar</i>	11
3 Material och metod	11
3.1 <i>Enkätstudie</i>	11
3.1.1 <i>Val av studieobjekt</i>	11
3.1.2 <i>Utformning</i>	12
4 Resultat	13
4.1 <i>Resultat enkätstudie</i>	13
4.1.1 <i>Allmänna frågor om hundägaren</i>	13
4.1.2 <i>Allmänna frågor om hunden</i>	13
4.1.3 <i>Hur stressande upplever du kopplade hundmöten med en annan okänd hund på promenader (generellt)?</i>	14
4.2 <i>Upplever ägare sina hundar som aggressiva vid hundmöten?</i>	14
4.2.1 <i>Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?</i>	14
4.3 <i>Vilka beteenden uppvisar hundarna som kan tolkas som aggressivt och varför?</i>	15
4.3.1 <i>Vilka beteenden uppvisar hundarna vid kopplade hundmöten mot en okänd hund?</i>	15
4.3.2 <i>Vad anser du är aggressiva beteenden vid kopplade hundmöten?</i>	16
4.4 <i>Vilka faktorer finns det för att avgöra om ett hundmöte kan bli aggressivt?</i>	17
4.4.1 <i>Koppel, platser och den okända hunden</i>	17
4.4.2 <i>Kön på ägaren</i>	18
4.4.3 <i>Kön på hund; kastrat eller intakt</i>	18
4.4.4 <i>Renraser och blandraser</i>	19
5 Diskussion	19
5.1 <i>Ägarnas upplevelser om aggression</i>	20
5.1.2 <i>Ägarnas upplevelser i förhållande till kunskap och litteratur</i>	20
5.2 <i>En jämförelse med enkäten och litteraturen</i>	21
5.2.1 <i>Platser</i>	21
5.2.2 <i>Kopplad eller lös hund</i>	21
5.2.3 <i>Kön på hund</i>	22
5.2.4 <i>Storlek på hund</i>	22
5.2.5 <i>Renras eller blandras</i>	22
5.3 <i>Bristande i kunskap och konsekvenser för ägaren, hundarna och samhället</i>	23
6 Utformningen och svaren	24
7 Slutsats	24
8 Populärvetenskaplig sammanfattning	25

9 Tack	26
Referenser	27
Bilagor	29

Abstract

According to blogs and forums, reactivity on the leash during dog meetings is a huge problem for dog owners globally. Dog owners may perceive the reactivity as aggression and rehome the dog because of it. A survey was sent out in different dog forums and dog groups on Facebook to partially see if dog owners perceive their dogs as aggressive during leashed walks but also to see what behaviours dog owners classify as aggression and which factors that can contribute to an aggressive dog meeting during leashed walks. What the survey found is that 74,83% of the 437 men and women, with one dog in the household, did not perceive their dog aggressive during leashed dog meetings. Although, there is conflicting data later in the survey that states that only 45,87% out of 436 respondents does not perceive any aggression. The survey also shows that the most common behaviours (>50%) perceived as aggression during dog meetings are low pitched growling, stiff body language and showing of teeth. However, every other behaviour the respondents could choose from were also selected as aggression. Even 8,03% of the respondents believed none of the behaviour available could be perceived as aggression. Some of the factors that contributed to a higher likelihood of aggression during dog meetings were: if the dog was leashed, if the meeting happened near where the dog lived, if the other dog was a dog of the same sex or larger than the owners dog, if the dog was a purebreed and if the dog generally was a male. More specifically intact male and neutered female showed more aggression then other counterparts. The response from men during this survey was too low to make a conclusion if the sex of the owner is a factor. There need to be more studies on the behaviour aggression, specifically the aggression towards other dogs during leashed walks and how the perception of a negative behaviour affects the bond between owner and dog.

1 Inledning

Under 2012 hade ca 13% av Sveriges hushåll minst en hund (*Canis familiaris*) i hushållet (SCB, 2012). Hundar som hålls inomhus utan fri tillgång till rastgård, ska rastas utomhus regelbundet med hänsyn till hundens ålder och hälsotillstånd. Hundar som permanent hålls i rastgård ska dagligen rastas på annan plats (2 kap. 12 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd [SJVFS 2019:28] om hållande av hund och katt, saknr L120). Detta medför att den hundansvarige måste rasta sin hund utanför hemmet och med ca 784 000 hundar i Sverige (SCB, 2012) är man nästan garanterad att stöta på en annan hund ute på promenaden.

Enligt flera hundinriktade bloggar och artiklar är reaktivitet i kopplet ett av de vanligaste problemen ägare ställs inför under promenader (Hunthausen, 2015; Nanan, 2018; Peach on a Leash, 2019). Arken Zoo (2018) skriver på sin hemsida att när hunden blir reaktiv i kopplet upplever hundägaren oftast hunden som aggressiv, vilket är en av de vanligaste anledningarna till varför hundar omplaceras. Podberscek & Serpell (1997) har också observerat ett sammanband mellan ägares känslor och personligheter till mer aggressiva hundar, som ångest och osäkerhet, vilket tyder på att även ägarens interaktioner och känslor på promenaderna påverkar hunden.

1.1 Faktorer som kan påverka hundmöten till att bli aggressiva

Det finns idag inte mycket forskning om reaktivitet i koppel eller vilka faktorer som kan påverka hur ett hundmöte i koppel ser ut. I en observationsstudie av Řezáč *et al.* (2011) observerades olika faktorer som påverkade huruvida ett möte kunde bli hotfullt. Hundägarna i studien observerades två gånger per dag, en dag i månaden (mellan maj och september) på platser som var vanliga att hundägare befann sig på. Studien inriktade sig på hundägare med bara en hund, resten valdes bort då hund- mot hundinteraktionerna kunde bli annorlunda samt att kön på ägare selekterades i studien. Även kastrerade hundar och löpande tikar selekterades bort och observatören fick med 1870 interaktioner.

Vad som visades i Řezáč *et al.* (2011) observation var att en kopplad hund som möter en annan kopplad hund uppvisar mer hot mot varandra (21,34%) än vad två lösa hundar (8,41%), eller annan kombination av lösa och kopplade hundar gör. Uppvisande av hot var beteenden som att blotta tänderna, morra eller morrarande med visade tänder. Hundar av samma kön uppvisade signifikant fler hotfulla beteenden mot varandra än hundar av motsatt kön. 20,91% vid hanar mot hanar och 23,78% vid honor mot honor. Hundar uppvisade även mer hot emot varandra om de båda ägarna var män i jämförelse med kvinnor. Anledningarna till varför hundar uppvisar mer hot mot varandra om de båda är kopplade diskuterade författarna att det skulle kunna bero på att hunden får mer självförtroende när ägaren är med, att hunden kanske känner sig mer osäker och därmed även fast på grund av kopplet eller att ägaren reagerar på en annan hund genom att bli stel och även göra kopplet stramt (Řezáč *et al.*, 2011).

Man kan idag se konflikter mellan olika artiklar om huruvida kastration av hund reducerar aggressionen mellan hundar (Garde *et al.*, 2016). Det finns studier som menar att det finns ett samband mellan aggression och hanhundar (Lund *et al.*, 1996). Vissa studier visar på att aggressionen blir lägre (Borchelt, 1983; Gershman *et al.*, 1994), och andra att det inte finns någon signifikant skillnad mellan kastrerade och intakta hundar (Guy *et al.*, 2001; Hsu & Sun, 2010).

Det finns även delade meningar mellan aggression baserat på ras(er) av hund, om blandrashundar är mer aggressiva än renrasiga. En äldre studie av Lund *et al.* (1996) såg att blandraser generellt fick en lägre poäng av aggression än renrasiga och menade att det kan bero på heterosis (att en mix av två raser ger ökad fitness för avkomman) eller urvalet av blandraser i den studien. Hsu & Sun (2010) såg en högre nivå av hundriktad aggression hos blandraser. Schneider *et al.* (2013) påpekar i sin studie att beteende och utseende har selekterats och att man därför fått fram hundar med ett visst temperament. Däremot diskuterar författarna att även blandraser kan vara selekterade och att det förmodligen beror på en kombination av genetiska influenser och miljöfaktorer.

1.2 Kommunikation och aggression

Hundar kommunicerar på olika sätt, exempelvis via vokalisering, doft och kroppsspråk (Simpson, 1997). Hundar kommunicerar med bland annat skall på långa avstånd och använder pipande och tjutande på kortare avstånd (Simpson, 1997). Skall har en mängd olika betydelser, exempelvis för att varna andra om ett hot, att varna andra för en själv eller för att berätta vart man befinner sig. Det kan även användas territoriellt, för social facilitering, vid frustration eller under lek eller för lek-inviter (Simpson, 1997). Det är dock viktigt att ha i åtanke att vissa hundraser har avlats för att vid en lägre tröskel skälla på vissa ljud eller när främmande människor kommer nära (Simpson, 1997).

Hundar som vill öka avståndet mellan sig själv och en annan hund kan vokalisera hårda och låga toner som morrande och även visa tänderna med eller utan ett morrande (Simpson, 1997). En hund som blir stel, lägger vikt fram på kroppen och spänner frambenen samt har svansen stelt vertikalt kommunicerar också att den är ett hot mot en annan hund (Simpson, 1997). Dessa signaler som hunden uppvisar kan tolkas som aggression, hot eller rädsla. En studie av Borchelt (1983) definierar aggressionsförloppet som morr-skall-bett. Hundar som känner behovet att skydda sin ägare kan uppvisa skyddande aggression. Dessa hundar har öron och svans som pekar upp, stirrar på hotet, kan röra sig mot hotet och även morra, skälla och bita (Borchelt, 1983). Hundar som beskyddar sina ägare kan även uppvisa dessa signaler mot personer som ser eller rör sig konstigt mot ägaren (Borchelt, 1983).

Intra-specifik eller hund mot hund aggression kan förekomma i hemmet mellan två hundar eller mot en okänd hund utanför hemmet. Det är dock mer förekommande mellan två hanar eller två honor än två hundar av motsatt kön (Borchelt, 1983). Hundar kan uppvisa beteenden som att skälla, morra och bita i en "dominans-ställning" (stå över eller stirra på den andra hunden),

eller rädsleposition (öron bak och svans mellan benen). Denna typen av aggression involverar oftast andra typer av aggressioner som dominansaggression, rädsloaggression eller resursaggression (Borchelt, 1983).

1.2.1 Rädslo- och ångestbeteenden

En rädd hund uppvisar en låg kroppsposition, med vikten bakåt på kroppen och kan även gömma sig eller försöka rymma. Huvudet är oftast lågt med öronen nere och bak på huvudet samt med svansen mellan benen (Borchelt, 1983). Hundar som uppvisar rädslo- och ångestbeteenden kan även pipa och tjuta, bli stela eller skaka och slicka sig runt munnen (Orihel & Fraser, 2008; Hsu & Sun, 2010). Att snurra runt på plats i koppel är även placerad i kategorin rädslo- och ångestbeteenden då tail-chasing (när en hund snurrar runt på plats med eller utan fokus på svansen) anses vara ett stereotyp beteende och utförs då hunden är stressad eller ångestladdad (Yalsin *et al.*, 2009; Uccheddu *et al.*, 2018)

1.2.2 Exalterande beteenden

Högt ljust morrande hörs främst i sociala och lekfulla sammanhang (Simpson 1997; Taylor *et al.*, 2014). Att en hund viftar på svansen är vanligtvis sett som något positivt, exempelvis vänlighet (Tami & Gallagher, 2009; McGowan *et al.*, 2014).

1.3 Tolkningar av olika beteenden

I en studie av Tami & Gallagher (2009) spelades 10 olika klipp in med två olika hundar, ett fokaldjur och en stooge dog (en stooge dog är en hund tränad för att bedöma och hjälpa andra hundar med hund-hund aggression) där fokaldjuret utför kategoriserade beteenden mot den andra hunden. Observatorerna var hundägare, hundtränare och veterinärer med minst 2 års erfarenhet av hund samt en grupp icke-hundägare utan erfarenhet av hund. Varje klipp spelades upp en gång utan ljud där observatorerna skulle bedöma vilket beteende fokalhunden uppvisade samt motivationen bakom sin bedömning av beteendet. Det fanns ingen signifikant skillnad i bedömningen av beteenden i relation till kön och ålder på observatorerna (Tami & Gallagher, 2009). Däremot fanns det en skillnad i att korrekt bedöma beteenden mellan individer i de olika observationsgrupperna.

Beteenden som mest uppfattades rätt procentuellt var passivitet (90%), rädsla (67%), vänlighet (73%) och lekinviter (62%) (Tami & Gallagher, 2009). De beteenden som fick lägst procentuell andel rätt var fysisk lek (30%), självsäkerhet (38%) och aggression (38%). Vid fysisk lek ansåg 43% av observatorerna att det var aggression, 30% ansåg att det var lek medan 20% såg det som självsäkerhet (Tami & Gallagher, 2009). Klippet där aggression visades ansåg 33% som lekfullt, 13% som självsäker och 12% och defensiv. Självsäkerhet ansågs som vänlighet av 43% (Tami & Gallagher, 2009). Dessa misstolkningar kan medföra komplikationer för hundägare, icke-hundägare, veterinärer och hundtränare beroende på situation och det visar på

att det krävs inte bara erfarenhet utan också kunskap i hundars beteende för att kunna tolka en situation korrekt. Exempelvis kan en hundägare släppa sin hund med en annan i tron om att dennes hund vill leka men att den i själva verket uppvisar aggressiva beteenden mot den andra individen.

Studien av Tami & Gallagher (2009) visar också att svans, mun och kropps rörelser var beteenden som observatörerna tittade på mest för att bedöma en hunds beteende. Svansviftning var signifikant använt för att beskriva vänlighet medan svans mellan benen beskrevs mest som rädsla och undergivenhet och en hög stel svans som defensivt beteende. (Tami & Gallagher, 2009). Skällande var signifikant använt för att beskriva aggression men även lek (dock signifikant mindre än aggression). Morrande beskrevs mest som ett defensivt beteende, stående öron beskrevs mest som lek medan öron bakåt beskrevs som rädsla och undergivenhet (Tami & Gallagher, 2009).

2 Syfte

Hundmöten är en vanlig orsak till ångest och säkerligen stress hos hundägare. Syftet med denna studie är genom litteraturen undersöka i vilka sammanhang som hundar är mer benägna att uppvisa aggressiva beteenden under promenader med ägaren. Syftet är också att analysera vilken påverkan det har på ägaren och i sin tur hunden samt hur bra hundägare kan tolka aggression och andra beteenden deras hundar uppvisar.

2.1 Frågeställningar

- Upplever ägare sina hundar som aggressiva vid kopplade hundmöten?
- Vilka beteenden uppvisar hundarna som kan tolkas som aggressivt och varför?
- Vilka faktorer finns det för att avgöra om ett hundmöte kan bli aggressivt?

3 Material och metod

3.1 Enkätstudie

Till denna studie gjordes en elektronisk enkätundersökning via webbsidan Netigate.se.

3.1.1 Val av studieobjekt

Studieobjekten till studien bestod av privatpersoner i olika hundgrupper på den sociala mediasidan Facebook. De olika grupperna valdes slumpmässigt beroende på om inlägget var accepterat med hänsyn till gruppreglerna och varierade från hundgrupper i olika län, till hundgruppen Reko hundliv och olika adoptionsgrupper. Enkäten kunde även delas vidare av privatpersoner. Vovve.net är ett stort hundforum i Sverige och enkäten postades även där i ett eget inlägg. Dessa sidor valdes för att få ett sådant brett resultat som möjligt och för att få så många olika svar som möjligt.

3.1.2 Utformning

Enkäten var anonym och bestod av totalt elva frågeobjekt. Enkäten delades upp i tre kategorier. Kategori ett (Bilaga 1) var frågor för att samla information om ägaren, så som kön, erfarenhet och utbildning. Kategori två (Bilaga 1) var frågor för att samla information om hunden, som antalet hundar i hushållet, kön och ras. Kategori tre (Bilaga 2 och 3) var frågor som handlade om ägarens egna upplevelser och tolkningar, frågorna som ställdes var hur stressande ägaren upplever kopplade hundmöten, om de upplevde sin hund som aggressiv under hundmöten och vilka beteenden hunden uppvisade samt vad de själva ansåg var aggressiva beteenden vid hundmöten.

I enkäten fanns flertalet olika beteenden med, detta då en studie visat att både hundägare, icke-hundägare, hundtränare och veterinärer har svårt att skilja på beteenden som lek och aggression (Tami & Gallagher, 2009). För att svara på vad ägarna själva upplever och för att svara på frågeställningen om ägare upplever sina hundar som aggressiva ställdes frågan ”Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?”. Frågeställningen ”Vilka beteenden uppvisar hundarna som kan tolkas som aggressivt” kunde besvaras genom enkätens fråga ”Vad anser du är aggressiva beteenden vid kopplade hundmöten?” men även genom litteraturstudier om hundars beteenden och hur dessa beteenden kan tolkas. Beteenden som listades i enkäten baserades utefter dessa studier.

Enkäten var baserad på litteraturstudier. Řezáč *et al.* (2011) observationsstudie användes som bas för att hitta vilka faktorer det finns för att avgöra om ett hundmöte blir aggressivt, det vill säga vilka kön som skulle tittas på (kvinna och man; de såg i denna studien en ökande aggression om ägaren var en man), att frågorna var ställda till situationen ”kopplat” hundmöte samt ägarbeteenden som stresskänsla vid hundmöten, detta då stress kan ändra ägarens reaktion i kopplet. Frågan om hund i hushållet selekterades på samma basis som i Řezáč *et al.* (2011) observationsstudie, detta för att se hur en hund reagerar vid hundmöten då en flock kan påverka individernas reaktioner. Resultaten som presenteras kommer därför vara från män och kvinnor med endast en hund i hushållet.

Frågan om hundens kön kom från flertalet studier som antydde att intakta hundar är mer aggressiva än kastrat och studier som säger att det inte finns ett samband (Lund *et al.*, 1996; Guy *et al.*, 2001; Hsu & Sun, 2010; Garde *et al.*, 2016). För ras på hunden fanns även där delade meningar i vilka som är mer aggressiva än andra. Vissa studier tyder att renrasiga hundar är mer aggressiva än blandraser och andra säger tvärt om (Lund *et al.*, 1996; Hsu & Sun, 2010; Schneider *et al.*, 2013).

I kategori ett (Bilaga 1), frågan om kön, valdes svaren från respondenterna som valt svarsalternativet Annat bort i denna studie. Även svar 0 och 2 eller fler gällande frågan om antalet hundar i hushållet i kategori två togs bort (Bilaga 1). Alla frågor behövdes besvaras för att gå vidare och inga av frågorna lämnades öppna för egen tolkning eller eget svar förutom på frågan om ras där personen själv fick skriva ut vilken ras hunden tillhör om det bara var en ras

i hunden. Enkäten utformades på detta vis för att enkelt kunna sammanställa resultaten och för att kunna se om det går att jämföra faktorer med nuvarande litteratur samt att det vid sammanställningen inte skulle ske egna tolkningar över resultaten. Fråga ett till åtta var frågor som endast ett svar kunde anges, på tre av dessa kunde personen som svarade välja ett "vet ej/annat" alternativ om inget ovan passade. De resterade tre frågorna krävdes minst ett svarsalternativ, även här fanns ett "vet ej" alternativ. Enkäten fanns tillgänglig i 4 dagar. Data samlades in via Netigate.se och exporterades till Excel för sammanställningar och uträkningar, uträkningarna bestod av procentuella skillnader.

4 Resultat

4.1 Resultat enkätstudie

Kategori 1 om hundägaren själv, hade en bortfallsfrekvens på 2,89% (18 respondenter). Totalt 622 personer svarade på frågorna som handlade om respondenten själv. Kategori 2 som samlade information om hunden hade en bortfallsfrekvens på 8,68% (54 respondenter) Utöver bortfallsfrekvensen var enkäten uppbyggd så att svaren utöver en hund i hushållet inte räknades med i nästa kategori, alltså bidrog det med ett ytterligare bortfall på 108 respondenter. Detta i enlighet med litteraturen bakom utformningen av enkäten. Kategori 3 om ägarens egna upplevelser hade en bortfallsfrekvens på 0,32% (2 respondenter). I och med att frågorna kategoriserades, vissa svarsalternativ valdes bort och med hänsyn till bortfallsfrekvensen så har de olika frågorna olika mängder med respondenter men de består av samma selektion (män och kvinnor med en hund i hushållet).

4.1.1 Allmänna frågor om hundägaren (n=491)

Majoriteten av svarande var kvinnor (92,87%) medan resterande var män (7,13%). Resultaten som visas är sammanlagda svar från både män och kvinnor då det enbart var (7,13%) svar från män efter urvalen beroende på fråga. Den största andelen var hundägare med mer än 2år erfarenhet (81,87%), därutöver var 1,02% veterinärer, 5,70% hundtränare och hundägare med mindre än två års erfarenhet (15,87%). 76,17% av respondenterna hade gått hundutbildning, 23,63% hade inte gått på en hundutbildning och 0,2% visste inte.

4.1.2 Allmänna frågor om hunden (n=491)

100% av respondenter (män och kvinnor) hade en hund i hushållet. En majoritet på 34,83% av hundarna var kastrerade hanar, följt av intakta hanar (24,85%), intakta tikar (21,18%) och kastrerade tikar (19,14%). Majoriteten av respondenterna hade en renrasig hund (54,18%) medan resterande hade en blandras (45,82%). Den vanligaste storleken hos blandraser var mellanstor på 11-25kg (21,59%). Resterande hade en liten blandras upp till 10kg (11,18%), stor blandras mellan 26-35kg (9,65%) och ett fåtal hade en extra stor blandras mellan 26-35kg (2,63%).

4.1.3 Hur stressande upplever du kopplade hundmöten med en annan okänd hund på promenader (generellt)? (n=436)

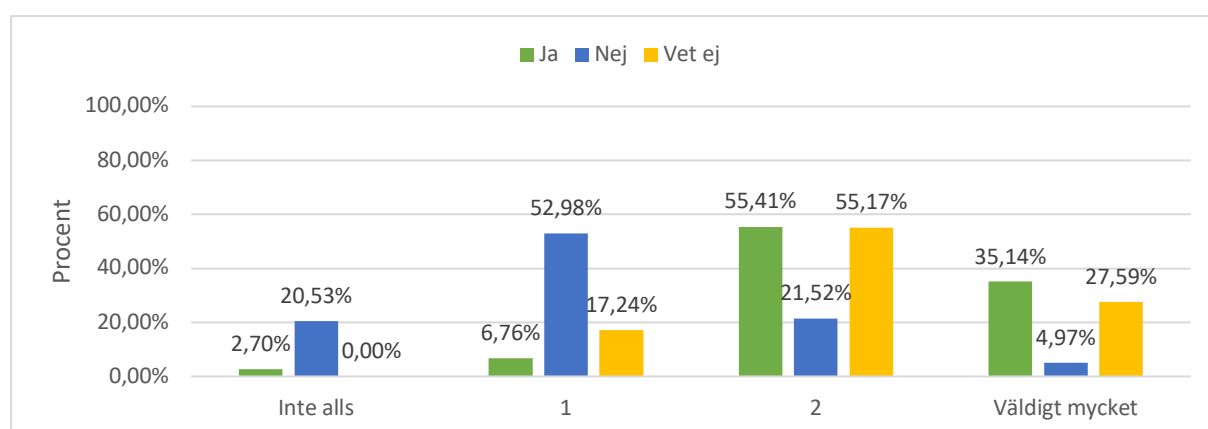
Svaren kunde graderas i fyra steg från inte alls (0) till väldigt mycket (3). Det vanligaste svaret var nummer ett där 41,74% respondenter känner någon form av stress vid hundmöten tätt följt av nummer två vilket betyder att 30,12% känner mycket stress vid hundmöten. 15,80% respondenter svarade att de inte upplever någon stress alls och i jämförelse upplever 12,10% väldigt mycket stress vid hundmöten. Sammanlagt visar resultaten att hela 83,70% av respondenterna upplever någon form av stress.

4.2 Upplever ägare sina hundar som aggressiva vid hundmöten?

4.2.1 Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)? (n=437)

Resultaten som visas är sammanlagda svar från både män och kvinnor som bara har en hund i hushållet. Sammanlagt svarande 327 (74,83%) nej; de upplever inte sina hundar som aggressiva under hundmöten (generellt). Däremot svarade 79 (18,08%) att de upplevde sina hundar som aggressiva medan 31 (7,07%) inte visste.

Hela 83,70% av respondenterna upplever någon form av stress, detta trots att endast 25,75% upplevde sina hundar som aggressiva vid hundmöten eller inte visste. Vidare utveckling av frågan *Hur stressande upplever du kopplade hundmöten med en annan okänd hund på promenader (generellt)?* visar att de 79 (18,08%) som upplever sina hundar som aggressiva (grön), och de 31 (7,07%) som inte vet (gul), även är dem som upplever en högre form av stress under hundmöten jämfört med dem som inte upplever sina hundar som aggressiva (Fig. 1).

Figur 1: Figuren ovan visar graden av stress som respondenterna (män och kvinnor med en hund i hushållet) upplever, svaren är nedbrutna för de respondenterna som svarade ja, nej eller vet ej på frågan *Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?*

4.3 Vilka beteenden uppvisar hundarna som kan tolkas som aggressivt och varför?

För att sammanställa data över vilka beteenden som uppvisas utifrån alternativen som angetts (Bilaga 2 och 3) kategoriserades dessa i 4 kategorier; aggressiva beteenden, rädslo- och ångestbeteenden, kommunicerande beteenden och exalterande (excited) beteenden. Dessa kategorier är selekterade utifrån litteraturen som enkäten är baserad på.

4.3.1 Vilka beteenden uppvisar hundarna vid kopplade hundmöten mot en okänd hund?

De vanligaste beteendena (>30%) som uppvisas under hundmöten med okänd hund var stelt kroppsspråk, skälla och vifta på svansen (Tab.1). Dessa beteenden kommer från olika kategorier med olika innebörd för hur hundmöten kan se ut. Där emot uppvisas flest beteenden i kategorin exalterande beteenden. Ungefär lika många beteenden har registrerats i kategorin aggressiva beteenden och rädslo- och ångestbeteenden. Resultatet visar även att majoriteten av hundar använder skällande som en form av kommunikation men även kroppslig kommunikation som stelt kroppsspråk och svansviftning används (Tab.1)

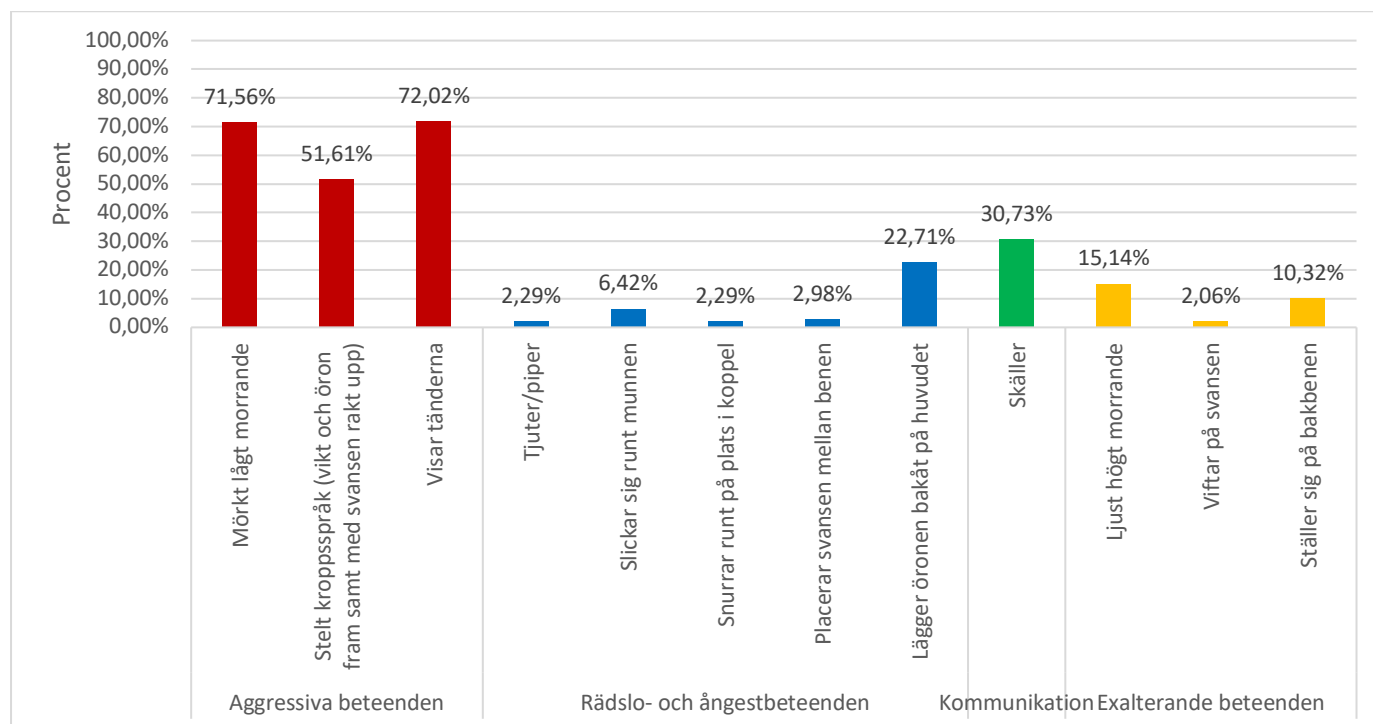
Tabell 1: Tabellen nedan visar respondenternas (män och kvinnor med en hund i hushållet) svar på frågan *Vilka beteenden uppvisar din hund vid kopplade hundmöten mot en okänd hund?* Ett eller fler svarsalternativ kunde väljas.

		Antal svarande	% av svarande	% av svarsfrekvens i varje kategori
Aggressiva beteenden				52,00%
	Mörkt lågt morrande	59	13,50%	
	Stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp)	162	37,07%	
	Visar tänderna	15	3,43%	
Rädslo- och ångestbeteenden				52,60%
	Tjuter/piper	110	25,17%	
	Slickar sig runt munnen	29	6,64%	
	Snurrar runt på plats i koppel	48	10,98%	
	Placerar svansen mellan benen	10	10,98%	

	Lägger öronen bakåt på huvudet	33	7,55%	
Kommunicerande beteenden				39,36%
	Skäller	172	39,36%	
Exalterande beteenden				70,08%
	Högt ljukt morrande	28	6,41%	
	Viftar på svansen	193	44,16%	
	Ställer sig på bakbenen	94	21,51%	
Totala antal svarande		437		

4.3.2 Vad anser du är aggressiva beteenden vid kopplade hundmöten? (n=436)

När det kommer till bedömmandet av vilka beteenden som är aggressiva har alla beteenden blivit registrerade som det, några mer än andra. En tydlig majoritet (>50%) har dock svarat på beteenden i kategorin aggression, alltså beteenden som mörkt lågt morrande, stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp) och visar tänderna, vilket tyder på att det finns en kunskap i vad som är aggressiva beteenden. 35 respondenter (8,03%) svarade även 'inget av alternativen' vilket betyder på att de respondenterna inte ansåg att några av beteendena kunde vara aggressiva (Fig. 2).

Figur 2: Figuren ovan visar hur många respondenter (män och kvinnor med en hund i hushållet) som anser ett visst beteende aggressivt. Beteendena kategoriserades utefter litteraturen i samma stil som tabellen ovan (Tab.1).

4.4 Vilka faktorer finns det för att avgöra om ett hundmöte kan bli aggressivt?

4.4.1 Koppel, platser och den okända hunden

436 respondenter svarade på frågan *Var/när upplever du aggression mot annan okänd hund under promenaderna?* Svaren delades upp i olika kategorier för att enklast kunna göra en jämförelse mellan de olika resultaten och situationerna. Resultaten visar att hundar som är kopplade uppvisar mer aggression än hundar som är lösa (Tab. 2). Hundarna visade även mer aggression nära hundens hus/lägenhet eller annan typ av boning jämfört med hundrastgårdar och på allmänna platser. Hundar som möter en okänd hund av samma kön fick mer registrerad aggression än hundar som möter en okänd hund av motsatta kön. Även storleken på den okända hunden fick en registrerad skillnad i aggression där hundar som möter en större okänd hund visar mer aggression än en hund som möter en mindre okänd hund. Resultaten visar även att under hälften (45,87%) inte upplever aggression, däremot svarade betydligt mer nej (74,83%) på frågan ”*Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?*” vilket är en markant skillnad i svarsfrekvensen.

Tabell 2: Tabellen nedan visar de svar från respondenterna (män och kvinnor med en hund i hushållet) som svarat på frågan *Var/när upplever du aggression mot annan okänd hund under promenaderna?* Ett eller fler svarsalternativ kunde väljas.

		Antal svarande	% av svarande	Totalt
Begränsning				
	När din hund är lös	13	2,98%	
	När din hund är kopplad	162	37,16%	
Platser				
	I hundrastgårdar	14	3,21%	
	Nära din hunds hus/lägenhet eller annan typ av boning	94	21,56%	
	På allmänna platser (parker/stad/skog)	58	13,30%	
Skillnad kön				
	När din hund möter en okänd hund av samma kön	95	21,79%	
	När din hund möter en okänd hund av motsatta kön	44	10,09%	

Skillnad storlek				
	När din hund möter en större hund	90	20,64%	
	När din hund möter en mindre hund	56	12,84%	
Annat				
	Jag upplever ingen aggression	200	45,87%	
				436

4.4.2 Kön på ägaren

Det var för få män (endast 7,09% svar från män efter urvalen) för att kunna dra någon slutsats om det finns en skillnad i aggression hos hundar beroende på om ägaren är en man eller kvinna.

4.4.3 Kön på hund; kastrat eller intakt

Över 70% upplever inte att deras hundar är aggressiva vid hundmöten oavsett kön, däremot finns det en liten procentuell skillnad mellan kastrat och intakta hos de respondenter som upplever sina hundar som aggressiva (Tab. 3). Mellan intakta och kastrerade hanar upplevs intakta hanar som mer aggressiva, däremot upplevs kastrerade tikar som mer aggressiva än intakta tikar. Intakta hanar har också fått en liten högre procentuell andel aggression än vad intakta och kastrerade tikar fått (Tab. 3). Svartalernativet vet ej tas inte med i analysen då svaret som eftersöktes på frågan om de upplevde sin hund som aggressiv var ett ja eller nej.

Tabell 3: Tabellen nedan visar de svar från respondenterna (män och kvinnor med en hund i hushållet) som svarat ja, nej eller vet ej på frågan *Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?*

		Antal svarande	% av svarande	Totalt
	Intakt tik			
Ja		11	12,36%	
Nej		69	77,53%	
Vet ej		9	10,11%	
Totalt		89		
	Kastrerad tik			
Ja		18	20,45%	
Nej		62	70,45%	
Vet ej		7	7,95%	
Totalt		88		
	Intakt hane			
Ja		24	21,24%	
Nej		83	73,45%	
Vet ej		6	5,31%	
Totalt		113		

	Kastrerad hane		
Ja		26	17,69%
Nej		112	76,19%
Vet ej		9	6,12%
Totalt		147	
			437

4.4.4 Renraser och blandraser

Resultaten visar ett jämnt svar mellan blandraser och renraser i frågan *Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?* Den största procentuella skillnaden kan ses hos respondenter som svarade ja på att de upplever sina hundar som aggressiva under hundmöten i de två grupperna (blandraser och renraser). Respondenter som äger en renrasig hund upplever enligt resultaten mer aggression vid hundmöten med en okänd hund än respondenter med en blandras. Gruppen vet ej har uteslutits från analysen då svaret som eftersöktes var ett ja eller nej. Att 30 respondenter inte vet om de upplever sina hundar som aggressiva eller ej kan tyda på en kunskapsbrist i vad aggressiva beteenden är eller att de inte kan tyda sina hundar tillräckligt bra för att de ett konkret svar.

Tabell 4: Tabellen nedan visar två grupper; renraser och blandraser som svar på frågan *Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)?* Totalt 8 svar valdes bort nedan under kategorin renraser (3 från svar ja, 4 från nej och 1 från vet ej) då respondenter (män och kvinnor med en hund i hushållet) angett vikt och inte vilken ras på sin hund.

		Antal	% av svarande	Total
	Blandraser			
Ja		24	44,74%	
Nej		158	48,92%	
Vet ej		14	46,67%	
Totalt		206		
	Renraser			
Ja		42	52,26%	
Nej		156	48,30%	
Vet ej		16	53,33%	
Totalt		214		
				429

5 Diskussion

Majoriteten av respondenterna (92,87%) var kvinnor och resterande män. Resultaten visar att majoriteten av respondenterna inte upplever någon aggression vid hundmöten med okänd hund (74,83%). Det finns däremot även motsägande resultat som säger att endast 45,87% inte upplever någon aggression (Tab. 2), vilket är en stor skillnad från det initiala 74,83%. De 18,08% som upplever sina hundar som aggressiva var också de som upplevde mest stress (Fig.

1) vid hundmöten, resultatet visar också att endast 15,80% inte upplever någon stress alls. Resultatet visar också att de beteenden som vanligast uppvisas (Tab. 1) under hundmöten med okänd hund var stelt kroppsspråk, skälla och vifta på svansen och att de beteenden som majoriteten ansåg som aggressiva beteenden (Fig. 2) var mörkt lågt morrande, stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp) och visar tänderna.

Hundar i koppel uppvisar även mer aggression än hundar som är lösa, aggression sker främst nära hundens hus/lägenhet eller annan typ av boning, när hunden möter en annan hund av samma kön och om hunden möter en hund av större storlek (Tab. 2).

På grund av den låga svarsfrekvensen från män kunde ingen slutsats dras om hundar uppvisar mer eller mindre aggression med ägarens kön som en faktor. Mellan hanar upplevs intakta hanar som mer aggressiva i jämförelse med tikar där kastrerade tikar upplevs som mer aggressiva än intakta tikar. Intakta hanar har även en högre procentuell andel aggression än vad intakta och kastrerade tikar fått (Tab. 3). Respondenter som äger en renrasig hund upplever mer aggression än de respondenterna med en blandras. Ungefär samma antal svarade nej på samma fråga (Tab. 4)

5.1 Ägarnas upplevelser om aggression

En viktig aspekt gällande frågor om hundägarens egna upplevelser är att det är just vad ägaren själv upplever. I och med att ägarna själva fick svara vad de upplevde, utan någon objektiv beteendeobservation på vilka beteenden deras hund faktiskt utför, så går det inte att säga att ägarna har fel i sina upplevelser. Enligt enkäten som skickades ut upplever inte ägare sina hundar som aggressiva under hundmöten (74,83 jämfört med 18,08% som upplever sina hundar som aggressiva och 7,07% som inte vet). En vanlig kommentar som respondenter lämnade på de sidor där enkäten var ute är att ägaren inte upplever sin hund som aggressiv, utan som reaktiv, rädd eller osäker, detta trots uppvisandet av aggressiva beteenden vid hundmöten. Detta kan tyda på att det är fler hundar som uppvisar aggressiva beteenden men att ägarna inte upplever hunden som aggressiv då utlösaren av aggressionen är osäkerhet eller rädsla.

Något som kan ifrågasätta resultaten på de 74,83% som inte upplevde sina hundar som aggressiva är att resultaten från fråga *Var/när upplever du aggression mot annan okänd hund under promenaderna?* (Tab. 2) visar att endast 45,87% inte upplever aggression. Varför det är en sådan stor skillnad finns det inget svar på i enkäten. En anledning kan vara att frågorna innan (Tab. 1 och Fig. 2) var en tankeställare för respondenterna.

5.1.2 Ägarnas upplevelser i förhållande till kunskap och litteratur

Svaren på frågan *Vad anser du är aggressiva beteenden vid kopplade hundmöten?* (Fig. 2) visar ganska tydligt att hundägare som grupp inte vet vilka beteenden som är aggressiva eller inte, detta då alla beteenden mer eller mindre har blivit ikryssade som aggression (Fig. 2). Det

ställer också frågan hur vidare pålitligt resultaten från enkäten är i och med att de inte verkar veta vad aggressiva beteenden är, men där kan det också argumenteras att detta är hundägarnas upplevelser och att upplevelser inte nödvändigtvis måste härstamma från fakta.

De beteenden som hundägarna kunde välja som aggressiva delades upp i fyra kategorier aggressiva beteenden, rädslo- och ångestbeteenden, kommunicerande beteenden och exalterande beteenden och som kommer från litteraturen. Detta är viktigt då litteraturen ligger till grund för beteendeobservationer och studier på hundars beteende. Jämför man resultaten mellan vad hundägare anser är aggressiva beteenden (Fig. 2) och Tami & Gallagher (2009) studie kan man se vissa samband, som att båda grupperna har problem att kategorisera aggression, men även andra beteenden. Observatörerna i Tami & Gallagher (2009) studie kategoriserade klippet som visade aggression för lekfullt till 33%, självsäkerhet (13%) och defensiv (12%). I enkäten ansåg 27,53% exalterande beteenden vara aggressivt. I studien kunde hundägare placera rädsla rätt till 67%, detta kunde inte de hundägare som svarande på enkäten där svarsfrekvensen för rädslo- och ångestbeteenden låg nere på hela 36,70% (Fig. 2).

Tami & Gallagher (2009) studie visade också att svans, mun och kroppsrörelser var beteenden som observatörerna tittade på mest för att bedöma en hunds beteende, detta kan man även se att hundägarna använder sig av när de bedömer vilka beteenden som är aggressiva (Fig. 2), som exempelvis att visa tänderna och stelt kroppsspråk med stel rak svans. Ägarna har där emot även kryssat i vokaliseringar som mörkt lågt morrande och skällande som aggressiva beteenden, vilket tyder på att hundägare i Sverige även använder sig av vokalisering för att bedöma om en hund uppvisar aggressiva beteenden eller ej vid hundmöten på promenader.

5.2 En jämförelse med enkäten och litteraturen

5.2.1 Platser

Enkäten visar en koppling mellan aggression och territorium (Tab. 3) där ägare upplever sina hundar som mest aggressiv när de är nära hundens hus/lägenhet eller annan typ av boning jämfört med på allmänna platser och i hundrastgårdar. Det kan tyda på att hundarna uppvisar en territoriell typ av aggression, i och med att det sker utanför hundens egna revir. I en annan studie skedde flest hundbråk utanför hemmet, det vill säga ute på gatan, i parker eller på privata platser (Roll & Unshelm, 1997).

5.2.2 Kopplad eller lös hund

Observationsstudien av Řezáč *et al.* (2011) visade trenden att kopplade hundar som möter varandra uppvisar mer hot än om de skulle vara lösa (21,34% jämfört med 8,41%). Denna trend ses även i enkäten där hela 37,16% upplever sina hundar som aggressiva när hunden är kopplad i jämförelse med endast 2,98% som svarade när hunden är lös. Det är också viktigt att ha i åtanke att oavsett om hundarna är lösa eller kopplade uppvisar de (enligt hundägarna) beteenden som upplevs som aggressiva.

5.2.3 Kön på hund

Det finns delade meningar i litteraturen om kastration ökar eller sänker aggressionen i hunden. Vissa studier visar på att aggressionen blir lägre (Borchelt, 1983; Gershman *et al.*, 1994), andra att det inte finns någon signifikant skillnad (Guy *et al.*, 2001; Hsu & Sun, 2010) och andra att det finns en högre aggression i kastrerade hundar (Lund *et al.*, 1996).

Enkäten i denna studie visar att det är jämnt mellan könen, om de är intakta eller kastrat, baserat på svaren som respondenterna lämnat in (Tab. 3). Där ligger svarsfrekvensen mellan 70–77% på de respondenterna som svarat att de inte upplever sina hundar som aggressiva. Den intressanta skillnaden kan hittas inom könen och jämförelse mellan kastrat och intakt. Intakta tikar upplevs som mindre aggressiva än kastrerade tikar, men det motsatta kan ses hos hanar, alltså att intakta hanar upplevs som mer aggressiva än kastrerade hanar. Däremot ansågs intakta hanar som mest aggressiva jämfört med resterande. Detta kan stödja hypotesen att det inte finns en signifikant skillnad mellan kastration och aggression, däremot är det delade meningar i om kastrerade eller intakta hundar inom de olika könen stödjer litteraturen som säger att kastration medför mindre aggression eller högre aggression.

5.2.4 Storlek på hund

Enkäten visar att hundar uppvisar mer aggressiva beteenden när de möter en större hund än när hunden möter en mindre hund (Tab. 3). Beroende på ägarens hund storlek överensstämmer det med resultatet från studien av Řezáč *et al.* (2011) som observerade att mindre hundar uppvisade mest hot mot andra mindre hundar (17,89%), hundar av medium-storlek mot stora hundar (17,95%) och stora hundar mot andra stora hundar (16,02%). Det fanns inga signifikanta skillnader i uppvisade hot mellan de olika storlekarna på hund. Det som däremot måste hållas i åtanke är att respondenterna på enkäten endast fick två alternativ, mindre eller större hund. I efterhand skulle ett tredje alternativ; samma storlek, behövs läggas till för att resultatet ska vara möjligt att jämföras rakt av.

5.2.5 Renras eller blandras

Resultatet från enkäten visar att respondenter med renraser upplever sina hundar som mer aggressiva vid hundmöten (Tab. 4), detta stöder Lund *et al.* (1996) gamla studie om att blandraser får en lägre poäng aggression är renraser. Detta kan även i enkätstudien bero på urvalet av blandraser, vilket vi inte vet vilka blandningar det är, eller också urvalet renraser.

5.3 Bristande i kunskap och konsekvenser för ägaren, hundarna och samhället

Som resultaten visar har hundägare svårt att tyda hundars beteenden. Detta kan medföra konsekvenser för både ägare och djur. De hundägare som tolkar en aggressiv hund som lekfull kan skada sig och en lekfull hund som leker med en annan hund kan hundägaren tolka som aggressivt och hunden kan potentiellt bli bestraffad för sin lekfullhet. Tami & Gallagher (2009) studie visar vilka beteenden som hundägare, icke-hundägare, hundtränare och veterinärer främst tittar på. Det är framförallt svans, mun och kropp som dessa observatörer tittade på. Majoriteten av personerna i enkäten hade gått på en hundutbildning (76,17%), men vad för typ av kurser eller vad respondenterna lärde sig av detta svarar inte enkäten på. Vad enkäten där emot svarar på är att hundägare behöver mer kunskap i aggression och vad olika beteenden betyder överlag.

Řezáč *et al.* (2011) presenterade i sin observationsstudie en teori om att hundar uppvisar mer hot mot varandra om de båda är kopplade kan bero på att ägaren reagerar på en annan hund genom att bli stel och även göra kopplet stelt. Denna reaktion på en annan hund kan vara i förebyggande syfte, exempelvis hos de som upplever att deras hundar är reaktiva eller aggressiva och då antingen gör kopplet kortare eller blir stressade/oroliga och därmed ”smittar” det på hunden. Podberscek & Serpell (1997) har också länkat ägares känslor och personligheter till mer aggressiva hundar, som ångest och osäkerhet. En annan studie fann en korrelation mellan hundägare med ångest och hundar med överexalterade problematik som överslagshandlingar (O’Farrell, 1997). Där föreslås det att hundägarna använder sina hundar för att hantera sina egna känslor och att detta skulle göra att ägaren beter sig inkonsekvent mot sin hund, exempelvis berömma och bestraffa samma beteende olika gånger.

Majoriteten av hundägare känner sig stressande vid hundmöten. Hela 83,70% av respondenterna upplever någon form av stress (Fig. 1), var denna stressen kommer ifrån svarar inte enkäten på. En förklaring skulle dock kunna vara att fler uppfattar sina hundar som reaktiva/aggressiva än vad som svarats (74,83% svarade att de inte upplever sin hund som aggressiv) eller att deras hundar uppvisar andra icke-uppskattade beteenden under hundmöten som gör hundägaren stressad.

Utifrån samhällets regelverk ger normen och uppfattningen att lösa hundar inte är önskvärt, exempelvis Stockholmskommun och många andra kommuner har ett så kallat koppeltvång, hundar som finns inom vissa detaljområden måste hållas kopplade, oftast med undantag av hundrastgårdar (Stockholms stad, 2019). På grund av detta måste hundar kopplas vilket man ser i studier ökar aggression, en anledning till det är för att hundar normalt inte möter andra hundar framifrån utan går vanligtvis i en båge innan de hälsar, just för att det första ses som hotfullt (Almquist, 2017). Har man som ägare inget annat val på en trottoar än att möta en annan hund framifrån kan den andra eller sin egen hund uppvisa aggressiva beteenden, detta för att skapa avstånd. Att morra lågt och visa tänderna sänder tydliga signaler till den andra hunden att det är dags att backa, men kan ingen av hundägarna gå av från trottoaren och ut på

vägen för att gå i en båge kan det bli farligt för den hunden som tar emot aggressionen. Det kan i sin tur skada hundägarna, dels emotionellt men även fysiskt som vid exempelvis bett. Detta skulle kunna förhindras om hundägaren kan läsa av och förstå beteenden som den potentiellt aggressiva hunden uppvisar, men enligt litteraturen (Tami & Gallagher, 2009) och denna enkät så är det lättare sagt än gjort för hundägare.

6 Utformningen och svaren

Det finns en uppsjö av artiklar när det kommer till hundar, dock väldigt få när det handlar om reaktivitet och aggression under promenader. Till denna studie valdes många äldre artiklar bort för att få nyare forskning i ämnet. Detta var svårt att göra då de flesta nya artiklar även refererar till de äldre artiklarna. Det behövs därför nya beteendestudier och observationer inom temat hund. Icke-vetenskapliga källor har tagits med då det ej fanns vetenskapliga källor som beskrev graden problem som reaktivitet vid hundmöten kan medföra för ägare. Även föreskrifter togs med i texten då det påvisade varför hundar kan möta varandra på olika platser i Sverige.

Enkäten gav essentiellt bara de svar som fanns då alla svar förutom en var öppen för respondenterna att svara som de vill (Bilaga 1). Det betyder att det inte finns någon motivering varför respondenterna valt de svar som de gjort. Exempelvis kommer enkäten inte kunna svara på varför respondenterna känner sig stressade eller varför de upplevde sina hundar som aggressiva. Fördelen med att inte lämna svar öppna för fritext är att svaren blir jämna, svar från respondenter behöver inte tas bort, något jag var tvungen att göra i frågan om ras då respondenter misstolkat frågan och endast skrivit in vikt på sin ransiga hund och inte rasen. Däremot missar man ytterligare faktorer och resonemangen till varför respondenterna valt de beteenden de gjort eller graderingen av stress som de valt. Det finns inte heller utrymme att välja alternativa svar utöver dem som redan finns i enkäten, vilket kan göra att respondenter svarar annat eller vet ej.

7 Slutsats

Resultaten av enkäten visar att 74,83% av respondenterna inte upplever sina hundar som aggressiva men att däremot 83,70% av alla respondenterna upplever någon typ av stress vid hundmöten. De hundägare som upplevde sina hundar som aggressiva eller inte visste var även de som upplevde högre nivåer av stress. En tydlig majoritet (>50%) valde beteenden i kategorin aggressiva beteenden som aggressiva, däremot blev alla beteenden registrerade som aggression vilket tyder på att det finns kunskapsluckor i vad aggressiva beteenden är. Detta gör att det blir svårt att använda dessa resultat i och med att de inte är tillförlitliga, men det är dock respondenternas egna upplevelser. Respondenterna rapporterade även att det fanns flertalet faktorer som kunde påverka ett hundmöte negativt. Dessa faktorer var kopplade hundar, möte vid hundens boning, möte av en hund med samma kön, om hunden är en intakt hane eller kastrerad tik och om hunden var renrasig. Faktorerna stämde in med vad litteraturen också beskrev och är därför ett komplement till nuvarande forskning, dock ska dessa resultat inte

användas då, som nämns ovan, svaren på faktorer helt är baserade på vad respondenterna själva upplever.

Det behövs i dagsläget mer, och framförallt färskare, forskning kring hundars beteenden och hundägarens kunskap/attityder kring vad beteenden betyder. I den nya djurskyddslagen (3 § djurskyddslagen [2018:1192]) finns det ett kompetenskrav som säger att ”Den som håller djur eller på annat sätt tar hand om djur ska ha tillräcklig kompetens för att tillgodose djurets behov” och enligt denna studie råder det i dagsläget kunskapsluckor som behövs fyllas för att sänka stressen hos hundägare och för att stärka banden mellan hund och människa samt för att minimera risken att skador uppstår vid felbedömning av uppvisade beteenden hos hundar. Denna studie visar tydligt att hundägare som grupp inte kan identifiera aggressiva beteenden, att hundägare är stressade och att det påverkar deras egna hundar. Vad som är viktigt att gå vidare med är att skapa en förståelse till vad beteenden som hundar uppvisar betyder. Detta kan göras genom att ge hundägare information och verktygen för att dels korrekt bedöma beteenden men även för att ge ägaren verktyg för att hantera de bakomliggande beteenden som orsakar stress. Genom att göra detta kan man öka ägarnas förståelse för hundens beteenden vilket dels bygger en relation men kan även stärka en redan befintlig relation.

8 Populärvetenskaplig sammanfattning

Resultaten från enkäten visar att majoriteten (74,83%) av respondenterna (kvinnor och män med en hund i hushållet) inte upplever sina hundar som aggressiva vid hundmöten med okänd hund vid den direkta frågan. En anledning till varför inte fler upplever sina hundar som aggressiva kan vara, utifrån svaren som kom i kommentarfälten där enkäten publicerades, att respondenterna upplever sina hundar som reaktiva och att de beteendena som uppvisas bottnar sig i osäkerhet eller rädsla. På sista frågan i enkäten (Bilaga 3) har dock endast 45,87% av respondenterna svarat att de inte upplever någon aggression. Varför denna skillnad uppkom svarar inte enkäten på men en förklaring kan vara att de fått en tankeställare sedan frågeställningarna innan eller ändrat sin tolkning av vad aggressiva beteenden är innan.

Alla beteenden som fanns som alternativ (Bilaga 2 och 3) upplevde respondenterna (som grupp) som aggressiva (Fig. 2). De beteenden som hundarna utförde mest på promenader var stelt kroppsspråk, skälla och vifta på svansen (Tab.1) och de beteenden som upplevdes som mest aggressivast var mörkt lågt morrande, stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp) och visar tänderna (Fig. 2). Alla beteenden registrerade som aggressiva (Fig. 2) vilket tyder på att respondenterna som grupp inte kan urskilja på vissa beteenden eller kategorisera dem korrekt, däremot är det viktigt att poängtera att detta är respondenternas egna upplevelser. Resultaten går därför inte att lita på i och med att respondenterna som grupp inte kan urskilja på aggressiva beteenden och exempelvis rädslo- och ångestbeteenden. Feltolkning av beteende har man även sett i studien av Tami & Gallagher (2009) och visar på att hundägare, veterinärer, hundtränare eller icke-hundägare som grupp inte kan korrekt definiera beteenden som aggression, fysisk lek och självsäkerhet.

Det finns flertal faktorer som kan påverka ett hundmöte till att bli aggressivt. Exempelvis finns det en studie (Řezáč *et al.*, 2011) som observerade att kopplade hundar uppvisar mer hot mot andra hundar, något som även kunde bekräftas i enkätstudien (Tab. 2). För aggression i samband med plats uppvisade hundar mer aggression mot andra hundar inom sitt territorium (nära sin boning) än exempelvis hundrastgårdar eller parker (Tab. 2). Något att notera är att hundar kan vara lösa i hundrastgårdar och, i kombination med detta, vara anledningen till den låga procentuella andelen aggression.

Hos hundar som mötte en annan hund av samma kön upplevde respondenterna mer aggression än om hunden möter en annan hund av motsatta kön (Tab. 2), något som även Řezáč *et al.* (2011) studie observerade. Intakta hanar ansågs vara mest aggressiva, följt av kastrerade tikar, kastrerade hanar och slutligen intakta tikar. Mellan de två könen upplevde respondenterna intakta hanar vara mer aggressiva än respondenterna med kastrerade hanar (Tab. 3). Däremot ansåg respondenterna till kastrerade tikar att de var mer aggressiva än respondenterna till intakta tikar (Tab. 3). Respondenterna till hundar av bara en ras (renraser) ansåg sina hundar som mer aggressiva än hundar med fler än en ras (blandraser) (Tab. 4), något som även understryks i Lund *et al.* (1996) studie. Resultaten kan ha påverkats av vilka raser som respondenterna har representerat i studien men detta framgår inte i enkäten.

Enkäten visar även att ägarens känslotillstånd kan påverka hur hunden beter sig på promenader. Respondenterna som upplever sina hundar som aggressiva upplever även mer stress vid hundmöten (Fig. 1), om stressen kommer på grund av aggressionen eller om aggressionen påverkar ägaren till att bli stressad svarar inte enkäten på. Däremot känner hela 83,70% av respondenterna någon form av stress, oavsett om de anser att deras hundar är aggressiva eller ej, liket kan tyda på att hundar uppvisar beteenden som respondenten anser inte är önskvärd vid hundmöten vilket resulterar i stressen.

9 Tack

Som slut på denna studie vill jag först och främst tacka min vän Matilda som alltid ställt upp för mig, gett mig tak över huvudet och som även agerat min personliga handledare under denna tid. Jag vill även tacka min familj, specifikt mamma för den stöttning jag fått och för att du tagit hand om mina två jobbiga, inte-så-små, monster när jag varit på äventyr. Även ett tack går ut till min handledare Hanna Sassner som lett mig in på den inriktningen som arbetet handlar om idag och min examinator Katja Lundqvist som läst och kommenterat mitt arbete. Tack så hjärtligt mycket för den tid ni lagt på mig och mitt examensarbete!

Referenser

Almquist, E. 2017. Utvärdering av två hanteringstekniker för hundmöten när hunden är kopplad. Doctoral thesis, Swedish University of Agricultural Sciences, Sweden.

Arken Zoo, 2018. <https://www.arkenzoo.se/goda-rad/hundmoten-sa-klarar-du-dem>, använd 2019-04-15.

Borchelt, P.L. 1983. Aggressive behaviour of dogs kept as companion animals: classification and influence of sex, reproductive status and breed. *Applied Animal Ethology*. 10, 45-61.

Djurskyddslag (2018:1192).

Garde, E., Pérez, G. E., Vanderstichel, R., Dalla Villa, P. F & Serpell, J. A. 2016. Effects of surgical and chemical sterilization on the behavior of free-roaming male dogs in Puerto Natales, Chile. *Preventive Veterinary Medicine*. 123, 106–120.

Gershman, K., Sacks, J & Wright, J. 1994. Which dogs bite—a case-control study of risk-factors. *Pediatrics* 93, 913–917.

Guy, N. C., Luescher, U. A., Dohoo, S. E. Spangler, E., Miller, J. B., Dohoo, I. R & Bate, L. A. 2001. A case series of biting dogs: characteristics of the dogs, their behaviour, and their victims. *Applied Animal Behaviour Science*. 74, 53-57.

Hsu, Y & Sun L. 2010. Factors associated with aggressive responses in pet dogs. *Applied Animal Behaviour Science*. 123, 108–123.

Hunthausen, W.L., 2015. <http://veterinarymedicine.dvm360.com/better-walk-training-dogs-not-lunge-growl-and-pull-leash>, använd 2019-04-06.

Lund, J. D., Agger, J. F & Vestergaard, K. S. 1996. Reported behaviour problems in pet dogs in Denmark: age distribution and influence of breed and gender. *Preventative Veterinary Medicine*. 28, 33–48.

McGowan, R., Rehn, T., Norling, Y & Keeling, L. 2014. Positive affect and learning: exploring the “Eureka Effect” in dogs. *Animal Cognition*. 17, 577-587.

Nanan, L., 2018. <https://lorinanan.com/canine-courses/leash-reactive-dogs/>, använd 2019-04-06.

O’Farrell, V. 1997. Owner attitudes and dog behaviour problems. *Applied Animal Behaviour Science*. 52, 205-213.

Orihel, J.S & Fraser, D. 2008. A note on the effectiveness of behavioural rehabilitation for reducing inter-dog aggression in shelter dogs. *Applied Animal Behaviour Science*. 112, 400-405.

Peach on a Leash, 2019. <https://peachonaleash.com/leash-reactivity-a-comprehensive-training-guide/>, använd 2019-04-06.

Podberscek, A. L & Serpell, J. A. 1997. Aggressive behaviour of English cocker spaniels and the personality of the owner. *Veterinary Records*. 141, 73-76.

Řezáč, P., Viziová, P., Dobešová, M., Havlíček, Z & Pospíšilová, D. 2011. Factors affecting dog-dog interactions on walks with their owners. *Applied Animal Behaviour Science*. 134, 170–176.

Roll, A & Unshelm, J. 1997. Aggressive conflicts amongst dogs and factors affecting them. *Applied Animal Behaviour Science*. 52, 229–242.

SCB, Statistiska centralbyrån. 2012. Hundar, katter och andra sällskapsdjur.

Schneider, L. A., Delfabbro, P. H & Burns, N. H. 2013. Temperament and lateralization in the domestic dog (*Canis familiaris*). *Journal of Veterinary Behaviour*. 8, 124–134.

Simpson, B.S. 1997. Canine Communication. *Veterinary Clinics: Small Animal Practice*. 27, 445–464.

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:28) om hållande av hund och katt, saknr L120.

Stockholms stad, 2019. <https://stad.stockholm/politik-och-demokrati/styrande-dokument/allmanna-lokala-ordningsforeskrifter-i-stockholm/>, använd 2019-05-27.

Tami, G & Gallagher, A. 2009. Description of the behaviour of domestic dog (*Canis familiaris*) by experienced and inexperienced people. *Applied Animal Behaviour Science*. 120, 159–169.

Taylor, A. M., Ratcliffe, V. F., McComb, K & Reby, D. 2014. Auditory Communication in Domestic Dogs: Vocal Signalling in the Extended Social Environment of a Companion Animal. In: *The Social Dog* (Eds. J. K. Kaminski & S. Marshall-Pescini). Oxon, Elsevier.

Uccheddu, S., Gallucci, A., Brigugoli, P., Cosso, G., Pais, M & Pirrone, F. 2018. Tail chasing in a dog with brain atrophy: A case report. *Journal of Veterinary Behaviour*. 25, 52-55.

Yalcin, E., Ilcol, Y.O & Batmaz, H. 2009. Serum lipid concentrations in dogs with tail chasing. *Journal of Small Animal Practice*. 50, 133-135.

Bilagor

Bilaga 1:

<p>Kategori 1: Allmänt om hundägaren</p> <p>Kön? Kvinna Man Annat</p> <p>Erfarenhet? Välj ett eller fler svarsalternativ. Veterinär Hundtränare Hundägare (över 2 års erfarenhet av hund) Hundägare (under 2 års erfarenhet av hund)</p> <p>Har du gått på en hundutbildning (hundkurser, hundutbildningar, föreläsningar, etc.)? Ja Nej Vet ej</p>	<p>Kategori 2: Information om hunden</p> <p>Antal hundar i hushållet? 0 1 2 eller fler</p> <p>Kön på hund? Intakt tik Kastrerad tik Intakt hane Kastrerad hane</p> <p>Vilken ras tillhör hunden? Om fler än 1 ras, vänligen välj blandras och storlek. Blandras liten upp till 10kg Blandras mellan 11-25kg Blandras stor 26-35kg Blandras extra stor 36-70kg Renrasig (fritt svar)</p>
--	--

Bilaga 2:

<p>Kategori 3: Hundägarens egna upplevelser</p> <p>Hur stressande upplever du kopplade hundmöten med en annan okänd hund på promenader (generellt)? Inte alls 1 2 Väldigt mycket</p> <p>Upplever du din hund som aggressiv vid kopplade hundmöten med okänd hund (generellt)? Ja Nej Vet ej</p> <p>Vilka beteenden uppvisar din hund vid kopplade hundmöten mot en okänd hund? Välj ett eller flera svarsalternativ. Mörkt lågt morrande Högt ljusst morrande Skäller Tjuter/piper Stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp) Visar tänderna Viftar på svansen Ställer sig på bakbenen Slickar sig runt munnen Snurrar runt på plats i koppel Placerar svansen mellan benen Lägger öronen bakåt på huvudet Inget av alternativen</p>

Bilaga 3:

Vad anser du är aggressiva beteenden vid kopplade hundmöten? Välj ett eller fler svarsalternativ.

Mörkt lågt morrande
Högt ljust morrande
Skäller
Tjuter/piper
Stelt kroppsspråk (vikt och öron fram samt med svansen rakt upp)
Visar tänderna
Viftar på svansen
Ställer sig på bakbenen
Slickar sig runt munnen
Snurrar runt på plats i koppel
Placerar svansen mellan benen
Lägger öronen bakåt på huvudet
Inget av alternativen

Var/när upplever du aggression mot annan okänd hund under promenaderna? Välj ett eller fler svarsalternativ.

I hundrastgårdar
När din hund är lös
När din hund är kopplad
Nära din hunds hus/lägenhet eller annan typ av boning
På allmänna platser (parker/stad/skog)
När din hund möter en okänd hund av samma kön
När din hund möter en okänd hund av motsatta kön
När din hund möter en större hund
När din hund möter en mindre hund
Annat
Jag upplever ingen aggression